

2
ROČNÍK 15

23. září 2005

V ČÍSLE:

V Prostějově bylo otevřeno mezinárodní badatelské centrum • Otázky pro kandidáty na rektora UP • Rozhovor o Akademickém centru studentských aktivit

Ve výstavních prostorách Kabinet a Salon Muzea Umění v Olomouci se 20. 9. uskutečnila komentovaná prohlídka výstavy „Italská stovka aneb Její veličenstvo kresba“. Svým výkladem přiblížil 100 kreseb italské proveniencce ze 17. století prof. M. Togner z Katedry dějin umění FF UP.

(Více informací viz str. 2)

-red-, foto -tj- ▶

ČKR souhlasí s návrhem rozpočtu na příští rok

■ K hlavním programovým bodům 81. zasedání Pléna České konference rektorů (ČKR), které se konalo ve dnech 8.–9. 9. na Janáčkově akademii múzických umění v Brně, patřilo projednání návrhu rozpočtu MŠMT pro rok 2006, podle nějž by vysoké školy měly hospodařit s 22,5 mld. Kč, což představuje částku o 2,8 mld. Kč vyšší než letos.

Další vývoj financování vysokých škol by se měl opírat o Aktualizaci koncepce reformy vysokého školství, schválenou vládou 14. 9., ze které vyplývá, že meziroční nárůst prostředků pro vysoké školství by měl pokračovat i v příštích letech a v roce 2008 by měl dosáhnout více než 36 mld. Kč, tj. 1 % HDP. Aktualizace koncepce reformy vysokého školství současně od vysokých škol očekává, že budou schopny vytvářet kvalitní podmínky pro rozvoj špičkového výzkumu

Dokončení na str. 2

Proč jít na AFO?

Zhlédnout vystoupení skupin Tata Bojs, Loco Poco a The Backwords. Natočit si vlastní videoklip pod dohledem Jakuba Koháka, držitele hudebního Anděla za Videoklip roku pro skupinu Tata Bojs. Promluvit si se světově proslulým dokumentaristou Albertem Mayslesem, který za svou padesátiletou filmářskou kariéru na kameru zachytil desítky osobností, hudební skupiny Beatles a Rolling Stones nevyjímaje. Pomocí dotvořit nedokončený film o písničkářce Suzanne Vega spolu s Christopherem Seufertem. Vidět dokumenty, které jsou ověřeny vavřiny ze světových festivalů.

To vše a mnohem víc nabídné letošní

40. ročník Academia film Olomouc (AFO),

ktej vyvrcholí v hanácké metropoli ve dnech 2.–6. října.

Více ve vložené příloze AFO/INFO a na www.afo.cz.

Toto číslo vychází s přílohou festivalový deník AFO/INFO (0. číslo).

O funkci rektora se budou ucházet dva kandidáti

■ Dva ze současných děkanů budou usilovat o zvolení za příštího rektora UP. Podle informací volební komise Akademického senátu UP souhlasili s navrženou kandidaturou prof. L. Dvořák, CSc., současný děkan Přírodovědecké fakulty, a prof. F. Mezihořák, CSc., nynější děkan Pedagogické fakulty UP.

Volební komise Akademického senátu UP obdržela z řad členů akademické obce celkem šest návrhů kandidáta na funkci rektora UP. Kromě dvou výše uvedených kandidátů další čtyři kandidatury nepřijali: prof. P. Ambros, Th.D., vedoucí Katedry pastorální a spirituální teologie CMTF, prof. I. Barteček, CSc., stávající děkan Filozofické fakulty, prof. J. Jařab, CSc.,

člen Katedry anglistiky a amerikanistiky FF, senátor, a prof. M. Mašláň, CSc., nynější projektor UP pro záležitosti vědy a výzkumu.

K volbám nového rektora UP přistoupí Akademický senát UP 19. 10. 2005.

(V příštím čísle, které vyjde 7. 10., budou zveřejněny volební programy obou kandidátů; dnes přinášíme na str. 4 jejich odpovědi na otázku Žurnálu UP.)

Podrobné informace o volbách nového rektora UP najdete na adrese: <http://www.upol.cz/odkazy/organy-up/akademicky-senat-up/volby-kandidata-na-funkci-rektora-up/>.

-red-

Veřejná prezentace kandidátů na funkci rektora

se uskuteční na setkání se členy univerzitní obce UP ve středu 12. 10. ve 13 hodin v aule Právnické fakulty UP.

Ve snaze umožnit členům akademické obce a zaměstnancům UP účast na této významné univerzitní události udělila rektorka UP na tento den rektorské volno (od 12 hod.).

Kongres České společnosti anesteziologie, resuscitace a intenzivní medicíny

■ Více než sedm set odborníků se ve dnech 8.–10. 9. sjelo do Olomouce na XII. kongres České společnosti anesteziologie, resuscitace a intenzivní medicíny (ČSARIM). Během tří dnů vyslechli účastníci takřka sto devadesát přednášek, které prezentovali nejen čeští odborníci, ale i špičkoví znalci oboru z Anglie, Švédska, Rakouska či Německa.

Jak uvedl MUDr. O. Marek, přednostka Kliniky anesteziologie a resuscitace Fakultní nemocnice v Olomouci, jedním z hlavních témat kongresu měly být nové anesteziologické postupy, moderní postupy léčby těžkých zánětů, jež ohrožují život pacienta, postgraduální výuka lékařů a sester, stěžejní téma kongresu se týkalo etických otázek. Protože často léčíme pacienty se selhávajícími životními funkcemi, tedy pacienty, kteří nemohou vyjádřit svá přání a názory

na poskytovanou léčbu, snažíme se udržovat úzkou spolupráci mezi lékařem, pacientem a jeho rodinou, sdělil přednostka kliniky.

V průběhu zahájení kongresu, jenž zorganizovala Klinika anesteziologie a resuscitace Fakultní nemocnice v Olomouci společně s Lékařskou fakultou UP, získala čestné členství v České společnosti anesteziologie, resuscitace a intenzivní medicíny emeritní přednostka kliniky doc. A. Scheinarová, a to jako ocenění zásluh o rozvoj klinického

pracoviště. Na počest jednoho ze zakládajících členů ČSARIM a prvního primáře oddělení anesteziologie a resuscitace v Olomouci, MUDr. A. Hirsche, bylo potom pojmenováno lůžkové oddělení.

-eh-, -red-, foto -tj-

Prof. Togner představuje olomoucký soubor italských kreseb

■ V Muzeu umění v Olomouci byla pod záštitou italského velvyslance v ČR J. E. pana G. Radicatiho a hejtmana Olomouckého kraje I. Kosatíka ve čtvrtek 15. 9. zahájena výstava s názvem **Italská stovka aneb Její veličenství kresba**. Navazuje na dřívější projekty (Paolo Pagani, 1998, Agostino Ciampelli, 2000), kterými vyústila spolupráce mezi Muzeem umění, Vědeckou knihovnou v Olomouci a prof. M. Tognerem. Jako jeden z největších znalců italské kresby v České republice zde prof. Togner představil výsledky své badatelské práce ve fondech olomoucké Vědecké knihovny, kde kolekcí objevil. Téměř stoprocentní anonymita kreseb – v převážné většině podkladových studií pro freskovou tvorbu, malbu a grafiku – si vyžádala několikaletou práci na autorské identifikaci, zahrnující množství komparací a konfrontací v evropských sbírkách a dostupné literatuře, konzultace se zahraničními kolegy a badatelské cesty. Jako jeden z důvodů nynějšího předkládání ucelené sbírky veřejnosti uvedl prof. Togner, který za posledních osm let získal pro realizaci projektu celkem tři granty GA ČR, nutnost pokračující konfrontace s odborníky tuzemskými i zahraničními.

Soubor italské kresby, jehož autoři vesměs patřili k dobové špičce, je na výstavě poprvé představen v reprezentativním výběru, který sestává z 97 kreseb ve formě volných listů a tří kreseb ze svázaných alb. Výstavní expozice tohoto cenného dobového dokumentu je rozdělena do tří okruhů: z florentského souboru byly vybrány kresby např. B. Pocettiho, J. da Empoli, Cesara, Vincenza a P. Dandiniho, z římského G. Berniniho, P. da Cortona a A. Asachiho. Spojnici mezi Florencií a Římem tvoří výběr z kreseb A. Ciampelliho, které již byly v muzeu souborně představeny (Agostino Ciampelli 1565–1630. Kresby, červen–srpen 2000). Benátský soubor reprezentují kresby J. C. Lotha, G. Diamtiniho a P. Paganioho.

Všechna vystavená díla jsou součástí sbírky Antonína Martina Lublinského (1636–1690), který jako děkan olomoucké kanonie augustiniánů a zároveň autor oltářních a závěsných obrazů, ilustrací a návrhů pro univerzitní teze, patřil ke klíčovým postavám barokního umění na Moravě. Jeho sbírka je dokladem sběratelské aktivity v moravském prostředí v době obnovy země po třicetileté válce. Celou sbírku, která v současnosti obsahuje celkem 394 kreseb, spravuje nyní Vědecká knihovna v Olomouci.

K výstavě byl vydán obsáhlý, bohatě ilustrovaný česko-anglický katalog, v němž se podařilo autorsky určit a zhodnotit převážnou část vzácného fondu, a zpřístupnit jej tak veřejnosti.

Výstavu si mohou návštěvníci prohlédnout do 20. 11. 2005.

-rp-, -mav-

ČKR souhlasí...

Dokončení ze str. 1

a vývoje a aplikovat jeho výsledky v praxi. Důraz je kladen rovněž na celoživotní vzdělávání, na prostupnost vzdělávacího systému a jeho kvalitu.

Na zasedání Pléna ČKR proběhlo dále jednání o aktuální situaci vysokých škol ČR s ministryní Buzkové a jejím náměstkem Kolářem. Diskutovalo se také o problematice kvalitativních kritérií hodnocení vysokých škol ČR a o přípravě kritérií pro hodnocení výzkumných záměrů.

Plénem ČKR přijalo následující usnesení:

1. ČKR vítá rozhodnutí vlády ČR podpořit v rámci rozpočtu na rok 2006 probíhající reformu a rozvoj veřejných vysokých škol.
2. ČKR oceňuje působení ministryně školství, mládeže a tělovýchovy Petry Buzkové, které přispívá významným způsobem k rozvoji vysokých škol ČR.
3. ČKR pokládá proces hodnocení kvality vysokých škol za jednu ze svých priorit a bude mu trvale věnovat svou pozornost.
4. ČKR požaduje zkvalitnění systému hodnocení výzkumných záměrů a výzkumných center.
(Více informací viz http://www.msmt.cz/_DOMEK/?CAI=38; <http://crc.muni.cz/>.)

-red-

V Prostějově bylo otevřeno mezinárodní badatelské centrum

■ Přípravy vzniklého nového společného pracoviště Filozofické fakulty UP a Muzea Prostějovska vyvrcholily 8. 9. 2005 slavnostním otevřením mezinárodního pracoviště *Scientia humana olomucensis a prostannensis (Výzkumné centrum pro německy mluvící badatele)* v Prostějově – rodišti jednoho z nejvýznamnějších filozofů 20. století E. Husserla. Podle informací vedoucího Katedry filozofie FF UP prof. I. Blechy by centrem, jehož externím ředitelem je doc. M. Wischke z Univerzity v Halle, mělo především poskytovat prostor pro odbornou i pedagogickou činnost zahraničním badatelům a lektorům, kteří se zabývají zejména dějinami německé kultury či židovstva na Moravě, jakož i problémy fenomenologické filozofie. *Kromě obvyklých prostředků, které mohou nabídnout Katedry filozofie, historie a germanistiky na FF UP, budou činnosti centra sloužit i prostory v bý-*

valém Špalíčku v Prostějově, které jako bývalé významné židovské město a rodiště světově známého filozofa E. Husserla může nabídnout nejen mnoho atraktivních archivních dokumentů, ale i potřebnou atmosféru – genia loci, uvedl prof. Blecha.

Slavnostní zahájení proběhlo za přítomnosti zástupců FF UP, Muzea Prostějovska a města Prostějova. Při této příležitosti byl v předpremiéře promítnut dokumentární film *Nový obraz světa se rodil i na Hané*, který je věnován životním osudům E. Husserla a L. Wittgensteina, dvou klíčových myslitelů 20. století, jejichž životní běh byl spjat s Prostějovem nebo Olomoucí. Film je dílo prostějovského režiséra Th. Mojižše, odborně na něm spolupracoval prof. I. Blecha. Česká televize jej uvedla v neděli 11. 9. ve 20.10 hod. na programu ČT 2.

-mav-

Seminář Knihovny Univerzity Palackého

■ Ve dnech 5. a 6. 9. 2005 uspořádala Knihovna Univerzity Palackého pod záštitou rektorky Jany Mačákové již třetí ročník odborného semináře s názvem *Knihovna a architektura*. Seminář byl dalším pracovním setkáním knihovníků a architektů, kteří tentokrát hledali cesty při řešení problému vytváření účelného interiéru knihoven.

Toto téma přilákalo do Uměleckého centra UP, kde se seminář konal, mnoho zájemců především z řad managementu knihoven. Knihovníci chtěli využít příležitosti setkat se s významnými architekty, kteří by jim mohli pomoci při zařizování interiéru nových knihoven nebo při návrhu moderního interiéru rekonstruovaných knihoven.

Přednášejícími byli ve velké většině architekti zabývající se projektováním interiéru knihoven, kteří nastílnili svou představu současné knihovny. V dnešních knihovnách musí být vymezena místa pro tiché studium, pro práci s počítači i místa, kde si čtenáři kopírují texty z publikací, které knihovna vlastní. Důležité jsou však také prostory určené pro kolektivní studium a vzájemné diskuse. Knihovny už dnes nejsou místy, kde jsou informace uschovány jen v knihách na regálech nebo získávány z internetu.

Interiér knihoven by měl být přizpůsoben společenskému dění, aby si v prostorách knihoven mohli návštěvníci vzájemně vyměňovat informace s ostatními, učili se je zde i vytvářet. Současné knihovny tak nabízejí příležitosti k sociálním kontaktům a k posilování pospolitosti mezi čtenáři. Novým trendem knihoven je tedy i nabídka pohodlného prostředí, místa k odpočinku a rovněž široký okruh doprovodných služeb – místa pro občerstvení s možností nákupu jídla i pití, klubovny a výstavní plochy, prodej knih i časopisů a další doprovodné služby.

Aby lidé knihovnu navštěvovali rádi, k tomu všemu přispívá vhodné osvětlení místností, klid, pohodlný nábytek a také přímé osvětlení každého pracovního místa. V řadě knihoven se budují odpočinkové zóny s pohodlnými křesly i relaxačními lůžky.

Newyorský architekt H. Myerberg předvedl tuto představu do praxe v USA. Od roku 1999 za finanční podpory nadace „Robin Hood“ se podařilo jim vedené skupině architektů přizpůsobit této myšlence 650 knihoven základních škol v New York City. Architekt Kovařík názorně ukázal, jak by mohlo vypadat ideální studijní místo v knihovně, včetně praktické ukázky kvalitní židle. Architektka Brožová zhodnotila interiér řady knihoven z pohledu architekta a vysvětlila, jak je možno vyhnout se nedostatkům a upravit interiér knihovny co nejvhodnějším způsobem. Hostem semináře byl i ředitel vídeňské městské knihovny, který předvedl interiér nové postavené knihovny. Dr. Stoklasová nastílnila vizi interiéru nové Národní knihovny v Praze, před jejíž výstavbou vedení knihovny stojí.

Celý seminář vyvrcholil panelovou diskusí, ve které konfrontovali své názory knihovníci a architekti.
RNDr. D. Lošťáková, ředitelka Knihovny UP

Stovky spokojených návštěvníků v Uměleckém centru UP

■ V průběhu Dnů evropského dědictví (10.–11. 9.) navštívilo Umělecké centrum UP zhruba 650 návštěvníků. Organizované prohlídky se v bývalém jezuitském konviktu střídaly v hodinových intervalech, a to za asistence manažerky UC UP J. Koulové a J. Kuby. *Velice nás těšil zájem návštěvníků, nejen co se týče dotazů k budově, ale taktéž ke katedrám uměnovýchového a uměnovědného zaměření sídlících v budově, či k univerzitě vůbec. Využili jsme možnosti a informovali taktéž o blížícím se Dni otevřených dveří na UP (26. 11.) a o veškerých akcích kulturního charakteru v UC UP, jež jsou určeny veřejnosti. Podle reakcí návštěvníků jsem si jista, že se nám podařilo Univerzitu Palackého reprezentovat, řekla manažerka UC UP, která dále sdělila, že zájemci o budovu bývalého jezuitského konviktu měli možnost zhlédnout Atrium, Auditorium Maximum, Ateliér malby a kresby, věž nad gotickou brankou, hudebnu č. 325 s dřevěným stropem, Filmový a Divadelní sál, Ateliér textilní tvorby a všechny výstavní prostory. Příchod a odchod návštěvníků Kaple Božího Těla byl doprovázen hudební barokní vložkou v podání Mgr. K. Fridrichové-Raueové (cemballo), členky Katedry hudební výchovy PdF UP.*

-jk-, -map-

Děkan Filozofické fakulty UP si Vás dovoluje pozvat na **uvedení paměti prvního rektora obnoveného univerzitního učení v Olomouci**

J. L. Fischer – Listy o druhých a o sobě

(TORST Praha – Filozofické fakulty UP), připravených k 60. výročí obnovení olomouckého univerzitního učení. Uvedení paměti, mj. za přítomnosti paní Violy Fischerové, se uskuteční **ve čtvrtek 29. 9. 2005 v 19 hodin v Kapli Božího Těla v Uměleckém centru UP (Univerzitní 3, Olomouc).**

Amerikanisté se letos zaměřili na kultovní díla americké literatury a filmu

Amerikanisté, studenti a učitelé anglické literatury a jazyka z celého světa se v průběhu tradičního setkání tematicky orientovali na kultovní díla americké literatury a filmu (Cult Fiction, Films & Happenings). Již dvánáctý ročník Kolokvia amerikanistů proběhl v prostorách FF UP, a to od 4. do 9. září.

Publikum tvořené většinou studenty UP a vysokoškolskými a středoškolskými učiteli si mohlo při této příležitosti poslechnout příspěvky dotýkající se nejrůznějších oblastí americké kultury. Hovořilo se např.

o Keseyho *Přeletu nad kukaččím hnízdem*, *Star Trek*, komiksech, o kultu irského patrona Sv. Patrika a zkrátka nepřišel taktéž kultovní film *Rocky Horror Picture Show*. Patrně nejvýraznější osobností letošní série přednášek byl W. Sollors z Harvardské univerzity, kterého v průběhu několika dní doplňovali amerika-

nisté z celkem sedmi zemí světa včetně České republiky. Za kuriozitu pak lze považovat přednášku o režiséru Ulmerovi, který pochází z Olomouce a který je jedním ze zakladatelů žánru „běčkových“ hororů v USA.

Velmi důležitou součástí našeho semináře je – kromě příspěvků samých – diskuse, jež vzápětí následuje, zdůraznil Mgr. R. Hýsek, programový koordinátor setkání a dodal: *Všichni si vždycky pochvalují, že i díky ní panuje na naší akci příjemně neformální atmosféra.* Tu bezpochyby opět umocnila i další nezvyklá část olomouckého programu – milostná poezie zaznívajcí z olomouckých hradeb. Recitované originální studentské překlady českých básníků do angličtiny pocházely z místní překladatelské dílny (viz foto).

-rp-, -red-, foto -tj-

Ve Zlíně představili svou tvorbu pedagogové z Katedry výtvarné výchovy

V polovině září skončil *IV. Nový zlínský salon 2005*, který už tradičně náleží k největším přehlídkám soudobého českého a slovenského umění. Tento salon navazuje na tradici, která byla vytvořena v letech 1936–1948 ve Zlíně a k jejímuž obnovení došlo po roce 1996 ve spolupráci zlínské galerie, Ministerstva kultury a řady dalších organizací. Ke spolupráci na vytvoření expozice byli vyzváni přední teoretikové a znalci současného umění, kteří jsou členy výstavní jury. Letošní přehlídka vycházela z prostorových možností a zahrnovala okolo 120 soudobých umělců.

Je jisté nepřehlédnutelnou vizitkou, že na tyto přehlídky jsou pravidelně zváni vyučující Katedry výtvarné výchovy PdF UP. V předešlých ročnících mimo jiné doc. O. Michálek, doc. P. Jochmann, v tomto roce emeritní prof. Z. Kučera, doc. V. Havlík a ak. soch. D. Medek. Z. Kučera se představil obrazy

založenými na zákonitostech racionálních struktur, na symbolice základních obrazců, jejich konstrukcích a vztazích působících magicou až nereálnou barevností. Jeho díla byla zařazena do reprezentativního okruhu soudobé klasiky.

Část přehlídky umístěná ve 12. budově továrního areálu ve Zlíně sledovala zcela aktuální situaci v českém i slovenském výtvarném prostředí, kde byli též zastoupeni další členové katedry. V. Havlík svou malbou *Highway* přenesl své prožitky z pracovního pobytu ve Spojených státech do geometrických tvarů ohraničujících vymezený prostor, který je modelován čitelným rukopisem ve valících šedé barvy, evokujících chumáče motorových splodin a výparů. Rozsáhlá instalace D. Medka byla konfrontací prostorových objektů a malířských ploch, kdy obě výtvarná media spolu kontrastovala a zároveň tvořila symbolickou jednotu vycházející z téhož znaku. Pro oba umělce byl také výrazně příznivý razantní instalační prostor.

Nový zlínský salon tak znovu potvrdil pozici olomouckých výtvarných umělců v kontextu širších uměleckých souvislostí.

PhDr. O. Badalíková, Ph.D., KVV PdF UP

Stručně

Katedra romanistiky FF UP pořádala ve dnech 15.–16. 9. 2005 *XIV. setkání českých a slovenských romanistů*.

***

Desátá mezioborová česko-slovenská toxikologická konference věnovaná nedožitému 90. narozeninám prof. F. Šantavého, DrSc., proběhla od 14. do 16. 9. v areálu Teoretických ústavů UP.

***

Setkání studentů univerzit Evropské unie (Students Meeting European Universities), kterého se zúčastnilo téměř 300 studentů z 30 zahraničních a českých univerzit, proběhlo ve dnech 11. až 16. září 2005 v areálu strahovských kolejí za pořádání ČVUT.

-red-

European Constitution and Protection of Environment

V rámci programu „EU Youth“ přivítal dne 31. 8. 2005 *UNESCO klub* Katedry přírodopisu a péstitelství PdF UP, člen Národní federace UNESCO klubů ČR, zástupce mládežnických organizací ze šesti zemí Evropské unie (České republiky, Dánska, Německa, Nizozemska, Polska, Velké Británie). Setkání mladých Evropanů proběhlo na půdě univerzity již podruhé, tentokrát jako součást projektu evropské výměny mládeže „Young Europeans and European Constitution – including young people in the process of passing the European Constitution“, která se uskutečnila ve dnech 27. 8.–5. 9. 2005 v Olomouci.

Mezinárodní seminář zahájil RNDr. V. Tlusták, CSc., představil Univerzitu Palackého, pracoviště Katedry přírodopisu a péstitelství a činnost *UNESCO klubu*, který pod vedením Mgr. M. Müllerové při katedře funguje již několik let. Účastníci diskutovali o vybraných článcích Evropské ústavy, zejména o oblastech týkajících se ochrany životního prostředí a environmentálního vzdělávání jako jednoho z práv na vzdělání. Na teoretickou část navázal v závěru semináře workshop, v rámci kterého mladí lidé vytvořili pracovní skupiny a plnili v terénu úkoly s environmentální tematikou (problematika znečištění vody, problematika odpadů, čistota a ochrana ovzduší apod.). Vyhodnocení workshopu proběhlo v následujících dnech v Chráněné krajinné oblasti Jeseníky. Živou diskusi rozpoutala prezentace studentek přírodopisu a následná ekologická hra na téma třídění odpadů, ve které se ukázal odlišný přístup jednotlivých zemí k této problematice, přestože tvoří součást Evropské unie.

Cíle projektu byly splněny, po celou dobu vládla dobrá pracovní a přátelská atmosféra, mladí lidé měli možnost představit země a organizace, které reprezentovali, a především přispět svými názory do diskusí k jednotlivým tématům Evropské ústavy.

Poděkování patří děkanovi Pedagogické fakulty UP prof. F. Mezihorákoví, CSc., pod jehož záštitou akce probíhala, a všem, kteří se zasloužili o organizaci výměny mládeže a mezinárodního semináře, především zakladatele *UNESCO klubu* PaedDr. M. Tomančákové, předsedkyni Národní federace UNESCO klubů ČR JUDr. B. Tomančákové, LL.M., a vedoucímu Katedry přírodopisu a péstitelství RNDr. V. Tlustákoví, CSc., který aktivity klubu dlouhodobě podporuje a umožňuje studentům přírodopisu zapojovat se do mezinárodních projektů s nosným tématem environmentálního vzdělávání a získávat tak cenné zkušenosti pro budoucí pedagogickou praxi.

Mgr. M. Müllerová,
Katedra přírodopisu a péstitelství PdF UP

Sdělení děkana Filozofické fakulty UP

Ve dnech 1.–19. 8. 2005 se na Filozofické fakultě UP uskutečnila kontrola správnosti provádění pokladních operací za období 2000 až červen 2005. V souvislosti se *Zprávou o výsledcích mimořádné kontroly správnosti provádění pokladních operací*, která byla předána děkanovi FF UP Oddělením interního auditu a kontroly FF UP dne 9. 9. 2005, ukončil děkan FF UP bezprostředně po svém návratu ze zahraniční služební cesty dne 16. 9. 2005 s paní Ing. E. Humplikovou, vedoucí Ekonomického oddělení FF UP, pracovní právní vztah – stejně jako v případě paní doc. M. Hirschové, CSc. – dohodou, a to ke dni 30. 9. 2005. O ukončení pracovního vztahu bylo informováno dne 16. 9. 2005 Právní oddělení UP v Olomouci.

V současnosti je připravován soubor personálních a logistických opatření, která zajistí systematickou kontrolu toků financí na FF UP a zabrání opakovaným nedostatkům. Zásadním krokem, vedoucím k odstranění nedostatků, je komplexní rekonstrukce Ekonomického oddělení FF UP zahrnující úpravy popisů práce, optimalizaci toku účetních dokladů a vytvoření efektivních kontrolních mechanismů včetně personálního obsazení tohoto oddělení.

Prof. I. Barteček, CSc., děkan FF UP

INFORMACE, OZNÁMENÍ, POZVÁNKY

Akademický senát Filozofické fakulty UP vypisuje
**volby na kandidáta
na funkci děkana Filozofické fakulty
pro období únor 2006 – leden 2008.**

Volební komise AS FF UP vyzývá členy akademické obce Filozofické fakulty UP k podání návrhů na kandidáty na funkci děkana Filozofické fakulty do pátku 14. října 2005, 12.00 hod.

Návrhy se podávají písemně předsedovi AS FF UP a musejí obsahovat následující informace: jméno, příjmení a tituly navrženého kandidáta; kmenová katedra navrženého kandidáta; rok narození navrženého kandidáta.

Veřejná prezentace kandidátů se bude konat dne 26. října 2005 ve 13.00 hod. v aule Filozofické fakulty UP.

Pozvání Filozofické fakulty UP

Ve čtvrtek 29. září 2005 od 13,30 hodin se v Uměleckém centru UP (Univerzitní 3, Olomouc) uskuteční odborná zasedání na téma

Dějiny Čechů v zahraničí

a

Role vysokých škol

v celoživotním vzdělávání.

Z programu vyjímáme:

13.30 hod.: Zahájení

14–18 hod.: Odborný program v sekcích
Češi v cizině – zasedání Komise pro dějiny Čechů v zahraničí (garanti: prof. I. Bartěček, CSc., FF UP, J. Šlápota, Československý ústav zahraniční Praha, PhDr. J. Kořalka, DrSc., Komise pro dějiny Čechů v zahraničí, Praha);
Cesta ke znalostní společnosti – Role vysokých škol v celoživotním vzdělávání (garanti:

doc. D. Šimek, Katedra sociologie a andragogiky FF UP; RNDr. Ing. L. Cimbáliková, Středisko distančního vzdělávání FF UP).

Kabinet judaistiky při Katedře germanistiky a Středisko distančního vzdělávání FF UP zvou ke slavnostnímu aktu

otevření nových prostor kabinetu judaistiky a multimediální učebny.

Prostory ul. 1. máje č. 5 budou otevřeny 30. 9. v 9.30 hod. za účasti prof. K. Schuberta, nestora a zakladatele vídeňské judaistiky.

Kurz bioetiky

Na Cyrilometodějské teologické fakultě UP proběhne v letošním roce dvousemestrální kurz *Aktuální otázky bioetiky*, kterého se mohou zúčastnit studenti všech fakult UP. Vyučuje prof. MUDr. Mgr. Květoslav Šípr, CSc. Předzápis prostřednictvím STAG: KST/AOB, případně informace na adrese bioetika@volny.cz.

Kongres České ortodontické společnosti

V prostorách Regionálního centra Olomouc (RCO) se ve dnech 6.–9. 10. 2005 uskuteční Kongres České ortodontické společnosti, který pořádá Česká ortodontická společnost za spolupráce Univerzity Palackého a v odborné spolupráci s Klinikou zubního lékařství Lékařské fakulty UP. Hlavními přednášejícími v průběhu čtyřdenního maratónu přednášek a posterů budou prof. L. Dermout (Belgie), prof. A. M. Kuijpers-Jagtmanová (Holandsko) a prof. N. Erverdi (Turecko).

Slavnostní zahájení kongresu, jehož prezidentem a vedoucím vědecké komise je doc. M. Špidlen, Ph.D. (Klinika zubního lékařství LF UP), proběhne 6. 10. v RCO. Více informací na www.orthodont-cz.cz.

Dočasné umístění pracovišť Filozofické fakulty UP

Katedra slavistiky FF UP – vedení katedry, sekce rusistiky, sekce ukrajinistiky jsou dočasně umístěny na adrese Na Hradě 5, Olomouc.

Kabinet vyučovací techniky FF UP – Křížkovského 10, zadní trakt, podkrovi.

OTÁZKA PRO KANDIDÁTY NA REKTORA

Dotazy, se kterými se budou členové akademické obce obracet na kandidáty na funkci rektora UP, budou jistě směřovat do nejrůznějších oblastí současného stavu a budoucího vývoje olomoucké univerzity. Jednou z těch, které by mohly vyvolat případnou diskusi, může být i otázka, která se týká formulování vlastní vize UP, nebo chcete-li, zamýšlení na téma: *Kdo jsme? Odkud jdeme? Kam směřujeme?*

Schopnost kterékoli instituce, tedy i vysoké školy, formulovat svou vlastní vizi má několik významů a může dobře posloužit hned několikrát; její srozumitelná definice by měla charakterizovat vysokou školu v jejich hlavních rysech a přednostech, vymezit její odlišnost a jedinečnost vůči ostatním, podobným vysokým školám, stanovit cíle, kterých chce dříve či později dosáhnout a získávat pro ně „své lidi“, tj. pracovníky, studenty a uchazeče o studium. Dobře, přitažlivě formulovaná a společně sdílená vize se pak může stát jejich inspirativním vodítkem a přispět ke směřování k vymezeným cílům společnými cestami.

V čase, který zbývá do setkání akademické obce s kandidáty na funkci rektora připravovaného na 12. 10. v aule Právnické fakulty UP, jsme se obrátili na prof. Dvořáka a položili jim první otázku:

Jak byste formuloval vizi olomoucké univerzity, kterou byste chtěl prosazovat a získat pro ni univerzitní obec ve funkci rektora v nadcházejícím období?

Prof. Lubomír Dvořák, CSc.:

První, co mne napadlo – nač vymýšlet něco, co jinde již skvěle vymyslely chytré hlavy. Buďme tedy Oxfordem, Harvardem nebo aspoň alespoň srovnatelní s Univerzitou Karlovou. Nic proti tomu, ale každý z vyjmenovaných má své specifické existenční podmínky, unikátní pracoviště, lidi, ale i unikátní problémy. Buďme proto svoji, vždyť také máme dost vynikajících studentů a některá velice kvalitní pracoviště se špičkovými badateli a učiteli.

A tak moje vize univerzity spočívá stručně řečeno ve splnění těchto dvou předpokladů:

1. *Ať se na UP hlásí kvalitní studenti proto, že zde chtějí studovat obor, o kterém vědí, že má vynikající úroveň, a vědí, že po jeho absolvování ho dobře zaměstná (i zaplatí) každý zaměstnavatel u nás, v celé EU nebo i jinde ve světě, že ti nejlepší absolventi budou mít otevřenou perspektivní budoucnost na UP.*

2. *Ať na UP dobře funguje co nejvíce takových pracovišť, která umožní splnění předchozí podmínky.*

Pak se možná dočkáme i toho, že z naší univerzity vzejde budoucí nositel Nobelovy ceny. Na ceny o něco nižší již dosáhnout umíme.

Prof. František Mezihorák, CSc.: Od čtyřsetletých kořenů k univerzitě pro 21. století

Žurnálové zadání vyvolává pokušení napsat dlouhý filozofický esej, ale mám důvodné pochybnosti, že ve velmi úspěšném volebním harmonogramu je pro něco takového ten správný čas, takže se ve znešeném pojmem vize chci naložit podstatně střídavěji:

Budoucnost naší univerzity by měla výrazněji reflektovat naši tradici – vše pozitivní z ní. To, že jsme druhou nejstarší u nás a patříme mezi starobylé v Evropě, je hodnota „exportně i importně“ mimořádně významná a využitelná.

V obnovení vysokého učení v Olomouci po druhé světové válce je inspirativní a bohužel dosud nenaplněná představa J. L. Fischera o univerzitě preferující kvalitu nad kvantitou – a la Göttingen. V dalším vývoji by měla intenzivně rozhodně převažovat nad extenzitou.

Obdivuhodné nadšení generace obnovitelů ze všech vrstev obyvatelstva Hané je stálou výzvou k tomu, abychom svou univerzitu opět více učinili pěstovaným klenotem celého města a regionu. Část našeho výkonu by měla odpovídat potřebám kraje a od něj by naopak měla proudit značná podpora i materiální. Veledůležité spojení s podnikatelskou sférou by ovšem nemělo učinit z univerzity instituci kšeftmanskou.

Přítom je třeba vyvarovat se nebezpečí provincionalismu. Všechny obory u nás pěstované by měly mít úroveň republikovou, mnohé evropskou a některé světovou.

Převažující výzkumný charakter je vhodný jen u některých oborů, jež díky tomu také

Jak to zařídit? Vytvořením potřebných podmínek – to může a musí výrazně ovlivnit akademický funkcionář, ale především dlouhodobou tvrdou a obětavou prací. Tady je široké pole působnosti pro vedoucí pracovišť, hlavy badatelských týmů, ale také pro každého akademického pracovníka a dobrého studenta.

Nižší cíle by si naše univerzita dávat neměla. Zavazuje ji k tomu nejen historická tradice, ale i skutečnost, že již dnes se můžeme pochlubit mnoha výraznými osobnostmi a kolektivem, které dosahují špičkové výsledky ve vědě, a také studenty a absolventy, kteří se prokazatelně prosadili ve světě.

Nepodceňují nijak ani to, že univerzita bude vždy vychovávat značný počet absolventů pro běžný, praktický život – lékaře, učitele, právníky, lidi pro charitativní organizace, pro státní správu a samosprávu, tělovýchovu atd. Budou-li vychovávaní na kvalitních pracovištích, budou mít jistě předpoklady pro to, být kvalitní i ve svých profesích. Potom si třeba i celostátní a regionální funkcionáři uvědomí, co vlastně jim univerzita přináší a budou vnímavější k jejím potřebám.

mohou získávat nadstandardní prostředky z rozpočtových i mimorozpočtových zdrojů. Další obory tuto šanci v takové míře nemají, nicméně i ony, byť bez vidiny bezprostředního zpeněžení výsledků, musejí vědeckovýzkumnou činnost více rozvinout, a to v patřičné proporcionalitě k činnosti pedagogické. Namísto závistivého a sobeckého individualismu je třeba pěstovat ducha týmových spolupráce na katedrách, na fakultách i mezifakultně; soutěžit a přitom si vzájemně fandit.

Inspiraci pro všechny oblasti naší činnosti můžeme hledat kdekoli na světě, ale nesmíme nikdy propadnout nekritickému okouzlení z elementů, jejichž mechanické přenesení by přineslo nakonec místo sladkých plodů jen nakyslá pláňata, k nimž se pak nikdo nebude chtít znát.

A na závěr ještě tuto metaforu: Sedm fakult by mělo být sedmi harmonicky rustoucími, kvetoucími a plodnými větvemi svého mateřského silného a zdravého stromu – Univerzity Palackého.

-mav-

Pozn. red.: Odpovědi na další položené dotazy, jež kandidáti na funkci rektora Univerzity Palackého obdrželi taktéž před časem, zveřejníme v příštím čísle Žurnálu UP, popřípadě na webových stránkách univerzity.

PŘEDSTAVUJEME

Na jaře 2005 obdrželi jmenovací dekrety noví profesori UP

Na návrh vědeckých a uměleckých rad vysokých škol jmenoval prezident republiky prof. V. Klaus 25. 4. 2005 ve Velké aule Karolina v Praze šedesát sedm nových profesorů vysokých škol. Mezi těmi, kteří slavnostně převzali jmenovací dekrety s účinností od 1. 5. 2005, byli i noví profesori olomoucké univerzity: **prof. R. Bělohlávek, Dr., Ph.D.** (vedoucí Katedry informatiky PŘF), který byl jmenován na návrh Vědecké rady Vysoké školy báňské – Technické univerzity Ostrava pro obor Informatika, **prof. I. Frébort, CSc., Ph.D.** (proděkan PŘF pro mimouniverzitní spolupráci, vedoucí Oddělení molekulární biologie Katedry biochemie PŘF), na návrh Vědecké rady Univerzity Karlovy v Praze pro obor Biochemie, a **prof. L. Karfíková, Dr. theol.** (Katedra filozofie a patrologie CMTF), na návrh Vědecké rady Univerzity Karlovy v Praze pro obor Evangelická teologie.

V tomto čísle Žurnálu UP přinášíme první dva krátké portréty:

Prof. RNDr. Radim Bělohlávek, Dr., Ph.D. (1971)

Přírodovědecká fakulta, vedoucí Katedry informatiky.

Obor: Informatika.

Vědecká a výzkumná specializace: teoretická informatika, fuzzy logika, analýza dat.

Prof. R. Bělohlávek je autorem (spoluautorem) 97 vědeckých publikací, z toho v zahraničí 90; citovanost: 145, z toho 102 zahraničními autory.

Významné publikace z posledních pěti let:

Bělohlávek, R.: *Fuzzy Relational Systems: Foundations and Principles*. Kluwer Academic/plenum Press, New York, 2002 (xii + 369 str.).

Bělohlávek, R.: *Concept lattices and order in fuzzy logic*.

Annals of Pure and Applied Logic 128(1–3)(2004), 277–298.

Bělohlávek, R., Vychodil, V.: *Fuzzy Equational Logic*. Springer, Berlin, 2005 (v tisku, xii + 285 str.).

Poslední kongresovou přednášku s názvem *Reducing the size of fuzzy concept lattices by hedges* přednesl prof. R. Bělohlávek v rámci „FUZZ-IEEE 2005, The IEEE International Conference on Fuzzy Systems in Reno“ (Nevada, USA, 22.–25. 5. 2005).

Prof. R. Bělohlávek vede sedm postgraduálních studentů a přednáší v oboru Informatika na Přírodovědecké fakultě UP.

Je členem redakční rady Int. J. General Systems, členem Vědecké rady PŘF UP a Vědecké rady FEI VSB-TU Ostrava. V současné době je hlavním řešitelem grantového projektu GAAV 2003–2005, GAAV 2004–2008, GAČR 2005–2007; spoluřešitelem projektu IGAMZ ČR 2003–2005 a Výzkumného záměru 2005–2011. Absolvoval zahraniční pobyty v USA (SUNY New York – dva roky) a ve Švýcarsku (Univerzita Bern – jeden rok).

-red-, foto archiv prof. R. Bělohlávka

Prof. RNDr. Ivo Frébort, CSc., Ph.D. (1965)

Přírodovědecká fakulta, Katedra biochemie. Obor: Biochemie.

Vědecká a výzkumná specializace: molekulární biologie, enzymy, rostlinné hormony.

Prof. I. Frébort, CSc., Ph.D., je autorem (spoluautorem) 70 vědeckých publikací, z toho 60 na Web of Science, z toho v zahraničí 60; citovanost: 200.

Významné publikace z posledních pěti let:

Frébort I., Šebela M., Hirota S., Yamada M., Tamaki H., Kumagai H., Adachi, O., Peč P. (2003): *Gene organization and molecular modeling of copper amine oxidase from Aspergillus niger: Re-evaluation of the cofactor structure*. *Biol. Chem.* 384, 1451–1461.

Frébortová J., Fraaije M. W., Galuszka P., Šebela M., Peč P., Hrbáč J., Novák O., Bilyeu K. D., English J. T., Frébort I. (2004): *Catalytic reaction of cytochrome oxidase: Preference for quinones*

as electron acceptors. *Biochem. J.* 380, 121–130.

Galuszka P., Frébortová J., Werner T., Yamada M., Strnad M., Schmölling T., Frébort I. (2004): *Cytokinin oxidase/dehydrogenase genes in barley and wheat: Cloning and heterologous expression*. *Eur. J. Biochem.* 271, 3990–4002.

Poslední kongresová přednáška s názvem *Biochemistry of cytokinin dehydrogenase* byla přednesena v rámci „18th International Conference on Plant Growth Substances“ (Canberra, Australia, 20.–24. 9. 2004).

Prof. I. Frébort vede jednoho postgraduálního studenta v oboru Lékařská chemie a biochemie. Přednáší v oboru Biochemie (molekulární biologie, biopolymery, bioanalytické metody) na Přírodovědecké fakultě UP. V současném funkčním období zastává funkci proděkana PŘF pro mimouniverzitní spolupráci.

-red-, foto archiv prof. I. Fréborta

INFORMACE, OZNÁMENÍ, POZVÁNKY

Děkan Pedagogické fakulty UP ve spolupráci s předsedou Akademického senátu PŘF UP
Vás zvou na

shromáždění akademické obce Pedagogické fakulty UP,

které se uskuteční

dne 29. 9. v 10.30 hod. v aule PŘF UP.

Na programu setkání je hodnocení ročního období práce fakulty, činnost Akademického senátu v uplynulém roce a další témata.

Vyhlášení voleb do AS CMTF

Na základě usnesení z 20. dubna 2005 vyhláší Akademický senát CMTF UP volby do nového AS CMTF na dny:

- 10. listopadu 2005 od 9.00 do 16.00 hod. pro posluchače prezenčního studia;
- 12. listopadu 2005 od 9.00 do 15.00 hod. pro posluchače kombinovaného studia.

Jestliže se nezúčastní voleb podle § 26 odst. 1 zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách nejméně 30 % členů akademické obce fakulty, budou se volby opakovat dne 1. prosince 2005 pro posluchače prezenčního studia a dne 3. prosince 2005 pro posluchače kombinovaného studia.

Členové akademické obce mohou navrhnout kandidáty do AS CMTF z řad členů akademické obce CMTF do 31. října 2005. Písemné návrhy doručí předsedovi AS CMTF doc. R. Smahelovi, Th.D., současně s prohlášením kandidátů, že s kandidaturou souhlasí.

Volí se 12 členů; osm členů z řad pedagogických a vědeckých pracovníků, čtyři z řad studentů. Kandidátní listina bude zveřejněna do 2. listopadu 2005 na vývěsní tabuli. Volební místnost bude oznámena současně se zveřejněním kandidátní listiny.

Vyzýváme všechny členy akademické obce, aby se voleb zúčastnili, a tak umožnili zvolit nový senát již v prvním kole.

Akademický senát CMTF

Čestné uznání rektora UP autorům vědeckých monografií

Rektor UP, ve snaze zvýšit prestiž vědecké práce na UP, uděluje každý rok Čestné uznání autorům vědeckých monografií, a to autorům z řad zaměstnanců UP.

Výslovně jsou vyloučeny pro udělení Čestného uznání a) publikace populárně vědecké; b) učební texty a učebnice.

O zařazení předložených publikací do kategorie „vědecké monografie“ rozhodne grémium složené z proděkanů pro vědeckobadatelské záležitosti všech fakult UP a prorektora pro záležitosti vědy a výzkumu.

O udělení Čestného uznání může požádat každý zaměstnanec UP, a to tak, že zašle monografii jejímž je autorem prorektorovi pro záležitosti vědy a výzkumu spolu se žádostí do 17. 10. 2005.

Čestné uznání obdrží autoři všech vědeckých monografií, které a) nesou v roce daného kalendářního roku nebo b) nesou v roce roku předchozího, pokud již Čestné uznání neobdrželi.

Čestné uznání předává rektor UP na slavnostním shromáždění na konci každého roku.

Profesně poradenské centrum UP připravilo pro studenty a absolventy UP s novým semestrem

Veletrh pracovních příležitostí.

Uskuteční se 12. 10. v prostorách Uměleckého centra UP od 10 do 17.30 hod. Jsou přivítáni významní regionální i mimoregionální zaměstnavatelé různorodého zaměření. Akce se koná pod záštitou prorektorky pro záležitosti studentů prof. L. Ludíkové, CSc. Více informací najdete v příštím čísle Žurnálu UP.

Rektorka UP si Vás dovoluje pozvat na

slavnostní akty

promoce absolventů doktorského studijního programu

Lékařské fakulty, Filozofické fakulty, Přírodovědecké fakulty, Pedagogické fakulty, Fakulty tělesné kultury;

předání jmenovacích dekretů docentům

kteří se habilitovali na Lékařské fakultě, Filozofické fakultě, Přírodovědecké fakultě, Fakultě tělesné kultury;

přiznání práv emeritnímu profesorovi Fakulty tělesné kultury

prof. PhDr. Karlu Měkotovi, CSc.

Zasedání se uskuteční

v aule PF UP dne 30. 9. 2005 ve 13 hod.

Akademické centrum studentských aktivit poskytuje vysokoškolákům prostor pro stabilní růst a rozvoj

Chtějí rozvíjet kvalitu akademické samosprávy se zaměřením na postavení studentů. Chtějí podporovat studenty ve společných činnostech, které vedou nejen ke zvyšování zkušeností, ale také k uvědomění si jejich úlohy ve společnosti a převzetí dílu odpovědnosti při řešení důležitých problémů. Záměry a činnost *Akademického centra studentských aktivit* (dále jen ACSA), jež působí při Vysokém učení technickém v Brně již od roku 2002, by jistě byly i pro Univerzitu Palackého přínosem – kdyby se o nich vědělo. Např. místopředseda Akademického senátu UP za studentskou část se k otázce, zda nabízených služeb využívá a jsou pro něj přínosem, vyjádřil záporně. S žádostí o informace, které by v krátkosti prezentovaly zmíněné seskupení, jsem se tedy obrátila na osobu „nesoucí na bedrech“ vztahy s veřejností. **Z. Nováková**, posluchačka Psychologie FF UP, poskytla Žurnálu UP následující rozhovor:

Jste posluchačka UP, pracujete v Akademickém centru studentských aktivit v Brně... Jak jste se k této práci dostala?

O Centru jsem se poprvé doslechla v roce 2003, kdy jsem jako členka České asociace studentů psychologie (ČASP) pořádala Mezinárodní letní školu. O rok později jsem se dostala na soustředění ACSA, stala jsem se jejich členkou a začala pravidelně dojíždět do Brna. Většinu zkušeností pro práci zde jsem získala právě v ČASP. Postupně si uvědomuji, jak moc člověku dává, když se během studia věnuje např. práci ve studentském spolku či časopise nebo v akademickém senátu. Pomáhají mi také znalosti z oboru Psychologie, krátké studium na FHS UK, kurzy projektového řízení či zkušenosti, jež mi předal předchůdce...

Možná by bylo zajímavé zmínit toho nebo ty, kdo dali první podnět k vzniku Centra...

ACSA je projekt, jehož cílem je podporovat všechny aktivní vysokoškolské studenty v akademických senátech či studentských organizacích na území ČR. Na počátku stáli studenti, kteří v čele se současným vedoucím ACSA Ing. J. Švecem uspořádali v roce 2001 celostátní studentskou konferenci s názvem „Současná úloha a postavení studentů na vysokých školách“. Z diskuse účastníků vyplynula potřeba založit organizaci, jež by systematicky rozvíjela studentskou část akademické samosprávy. Nad celým projektem převzalo záštitu VUT v Brně, které nás významně podpořilo a stále podporuje poskytováním potřebného zájmu.

Jakým způsobem o vaší činnosti informujete?

Děláme vše proto, aby o nás věděli studenti, kteří mohou mít z našeho fungování užitek. Jedná se především o studenty v akademických senátech na fakultní i univerzitní úrovni, ve studentských organizacích, studenty vydávající časopis či pořádající majáles. Pomocí můžeme i studentům, kteří řeší na své vysoké škole závažný problém, s nímž jim není schopen pomoci ani jejich studentský zástupce. A jaké jsou naše cesty k těmto studentům? V prvé řadě je to osobní kontakt – známe aktivní studenty na velkém počtu českých univerzit, s dalšími se potkáme na našich seminářích a konferencích. Informujeme také prostřednictvím propracovaného informačního systému či klasické pošty.

Existuje fungující kontakt na Univerzitu Palackého?

Co se týče UP, musím přiznat, že se nám kontakt dlouhodobě nedařil. Několikrát jsme se v minulosti setkali s jednotlivci z Akademického senátu UP a Filozofické fakulty UP, spolupracovali jsme s aktivními studenty z České asociace studentů psychologie, na naši konferenci přijeli zástupci spolku Studna. V srpnu jsme se setkali s představitelem Spolku studentů UP J. Prudkým, doufáme, že s jeho pomocí zlepšíme informovanost o našich aktivitách i v Olomouci...

Středem zájmu Centra je mj. činnost akademických senátů vysokých škol. S jakými nedostatky se v jejich fungování nejčastěji setkáváte?

Jedním z největších problémů bývají na většině vysokých škol volby do studentské části akademického senátu (AS) – situace komplikují problematické jednací řady a především malá účast ve volbách. K dalším negativům patří poměrně častá nestabilita studentských částí AS, jež jsou mnohdy závislé na aktivních osobnostech, s jejichž odchodem činnost upadá. Ne každá univerzita také podporuje partnerský vztah mezi studenty a pracovníky akademické samosprávy, který práci v AS zefektivňuje. Mezi notorické problémy potom patří obtíž spojené s motivací studentů pro vstup do AS a práci v něm. Studenti, jež do AS vstupují, často nemají základní informace o jeho legislativě a fungování. Za slabou stránku studentských senátů dále považují skuteč-

nost, že málo konzultují své problémy s odborníky – ekonomy, právníky. K tomuto zjištění jsme došli prostřednictvím výzkumu senátů v zemích Visegrádské čtyřky. S většinou věcí se studentům snažíme pomoci, ale znepřijímáme nám to další skutečnost – akademičtí senátoři bývají někdy uzavřené skupinou, k níž se dá dostat jen s obtížemi. Na druhou stranu se ACSA rozhodlo senátorskou činnost zabývat, a to z jednoho prostého důvodu: Studentští senátoři jsou pro fungování vysoké školy nesmírně důležití. Poskytují jí potřebnou zpětnou vazbu, spoustu energie, nápadů... Po předchozím vyčtu problémů AS bych chtěla poděkovat studentským zástupcům za to, že i přes tyto potíže odvádějí kus obrovské a nepostradatelné práce, kterou pomáhají řadě studentů. Studentský senátor zastupuje mnohem větší počet lidí než akademický pracovník, často se stará kromě práce v AS také o volnočasové aktivity studentů. Zajímavá je taky myšlenka, že mu za dobrou práci (tj. vše funguje a není to vidět) téměř nikdo nepoděkuje (protože to funguje).

A jaká je cesta ke zlepšení fungování akademických senátů vzhledem k jejich úloze a složení?

Za zásadní považují, aby každý AS vylepšil metody motivování studentů pro vstup do AS i pro kvalitní práci v něm, aby si akademická část senátu i vedení univerzity uvědomili potřebnost práce studentských reprezentantů. Pokud je příjemno za své partnery, umožní tak dosažení lepších výsledků. Napomohou i stabilizaci studentských částí akademických senátů. Důležitou oblastí je také informovanost studentů – a to jak studentů o existenci a fungování akademických senátů, tak samých senátorů o legislativě, jejich právech a možnostech. Tuto oblast se snažíme podpořit semináři, konferencí a poradenskou činností. Jednoznačně přínosné by také bylo zlepšení komunikace a spolupráce jak v rámci každé univerzity, tak i mimo ni. Ale jak už jsem řekla, to, že se snažíme situaci zlepšit, neznamená, že by byla špatná. Legislativa ČR dává studentským senátorům velkou moc a možnosti. Velká část z nich je využívá.

Zaměřujete se také na sběr, vyhodnocování a následnou systematizaci významných problémů vysokoškolských studentů – jaké mají studenti problémy, jež by měly být řešeny? Je to ubytování, je to špatná informovanost či organizace studia?

Uprímně řečeno všechno, co jste vyjmenovala a mnohé další – např. partnerský vztah mezi studenty a pedagogy, rozdělení studia podle Boloňského procesu, mobilita, sociální aspekty studia... Naším cílem je určit nejčastěji se opakující problémy na různých typech vysokých škol v ČR, následně je rozdělit do skupin. K těm pak hledat možná řešení, jež by mohli aplikovat sami studenti.

Podle svých informací jste prováděli též výzkum v oblasti studentského hodnocení kvality výuky. Vyvíjeli jste tuto činnost také na Univerzitě Palackého?

Hodnocením kvality se zabýváme od začátku naší existence. Na loňské konferenci „Současná úloha a postavení studentů na vysokých školách 2004 – Co si počít s Boloňou?“ jsme se tomuto tématu věnovali cíleně. Vystoupila zde i studentka FF UP L. Kovářová, s níž spolupracujeme již delší dobu. Problematiku evaluace výuky se zabývala na Mezinárodní letní škole Evaluace vysokoškolského vzdělávání pořádané ČASP – na Katedře psychologie FF UP provedla pilotní výzkum. ACSA nyní pracuje na dvouletém projektu „Systematizace procesů studentského hodnocení kvality v ČR“. Pracovní skupina složená ze zástupců studentů, pedagogů, vedení a odborníků zpracuje během dvou let publikaci, jež seznámí jednotlivé vysoké školy či jejich fakulty s nejčastějšími chybami, kterých se v Česku při studentském hodnocení kvality dopoušíme, a nabídne jim postupy, které by měly zvýšit efektivitu a využitelnost studentského hodnocení kvality vysoké školy.

Čistě praktický dotaz: Jaké se nabízejí vysokoškolákům možnosti finanční podpory plynoucí z vysoké školy či univerzity při zakládání a fungování studentských organizací?

Nejčastější formou podpory je poskytování zájemci studentské organizaci univerzitou. Může se jednat o pronájem místnosti včetně vybavení nábytkem, technikou, internetem, telefonem. Pokud univerzita hradí náklady spojené s provozem takové kanceláře, pomáhá tím hodně. K dalším službám může patřit např. financování cestovních nákladů studentů až po zapůjčování služebního automobilu univerzity. Jinou formou podpory je možnost zdarma využít odborné zaměstnance univerzity. K finanční podpoře bych ještě zařadila možná stipendia a individuální studijní plány pro aktivní studenty. Chtěla bych však zdůraznit, že stejně cenná je pro studenty i podpora morální – pokud cítí, že za nimi univerzita stojí a zaštití je, že je bere jako rovnocenné partnery a jejich práci si váží, pracuje se jim lépe a i finance se shánějí z jiných zdrojů snadněji. Problematika studentských organizací je tak rozsáhlá a aktuální, že jsme jí věnovali celý modul našeho informačního systému a také jsme se na toto téma rozhodli uspořádat i naši další každoroční konferenci „Současná úloha a postavení studentů na vysokých školách 2005“. Letošní název je tedy „Pojďme žít a fungovat! aneb objevování studentských organizací v ČR“. Konference se bude konat ve dnech 1.–2. 12. 2005 v prostorách Centra VUT v Brně.

Univerzita Palackého začala hledat nového rektora. V této souvislosti brzy sehraje i studentská část Akademického senátu UP důležitou roli. Co byste vzkázala studentským zástupcům v Akademickém senátu UP?

V minulosti se osvědčilo, když se studentští senátoři aktivně účastnili předvolební kampaně. Velmi dobré je se všemi kandidáty zorganizovat individuální jednání, jež budou mít stejnou strukturu vytvořenou na základě kritérií pro výběr kandidáta. Senátoři tak získají dostatek relevantních informací pro volbu. Zásadní je, aby celá studentská část AS UP při volbách spolupracovala. A ještě bych jim vzkázala: Dobře vyberte. Bude to i můj rektor(ka). Díky!

Ptala se

M. Hronová

ACSA

pracuje pro všechny aktivní studenty na území České republiky. Působí již od roku 2002 jako projekt Vysokého učení technického v Brně. Pro potřebu systematického upevňování postavení studenta na vysoké škole, pro zdůrnění partnerského vztahu mezi studenty a pedagogy, pro zlepšení profesionalizace studentských zástupců pořádá každý rok celostátní studentskou konferenci, vzdělává studenty ve vysokoškolské legislativě, v projektovém řízení, v umění komunikace a argumentace, provádí výzkum v oblasti fungování akademických senátů a v oblasti studentského hodnocení kvality výuky, účastní se celostátních a mezinárodních konferencí, a získává tak nejnovější informace, se studenty řeší jejich konkrétní problémy, zajišťuje poradenskou činnost v oblasti organizace studentských aktivit, zakládání a činnosti studentských organizací a aktivit studentů spojených s jejich působením v samosprávných orgánech vysokých škol atd. Své aktivity zaměřuje na reprezentanty vysokoškolských studentů v akademické samosprávě, zájemce z řad vysokoškolských studentů o činnost v akademické samosprávě, aktivní členy studentských organizací a spolků.

Další info na www.acsa.vutbr.cz.

Centrum dalšího vzdělávání Právnické fakulty UP se stalo akreditovaným střediskem pro testování ECDL

European Computer Driving Licence (dále jen **ECDL**) je certifikát, který prokazuje, že jeho nositel zná základní koncepty informačních technologií, umí používat osobní počítač a běžné aplikace na základní úrovni.

Projekt ECDL vznikl v západní Evropě jako reakce na problémy spojené s prudkým rozvojem informačních technologií. Bylo třeba definovat pojem počítačová gramotnost a stanovit objektivní minimum znalostí, které člověk potřebuje, aby mohl informační technologie, zejména výpočetní techniku a její programové vybavení, efektivně využívat.

Přínos projektu ECDL spočívá v tom, že předkládá mezinárodně uznávanou, objektivní, standardizovanou metodu pro ověření počítačové gramotnosti pomocí praktických testů.

Konkrétně ECDL znamená, že jeho držitel úspěšně složil jeden teoretický test ze základních pojmů informačních technologií a šest praktických testů, které osvědčují jeho znalost práce s PC a všeobecně rozšířenými aplikacemi.

ECDL může zjednodušit proces přijímání zaměstnanců a zajistit, aby zaměstnavatel získal jednoznačnou informaci o úrovni znalostí a dovedností uchazeče při práci s osobním počítačem. ECDL je certifikát znalostí a dovedností založených na jednotném schváleném sylabu. Jednotný způsob testování, který ECDL koncept představuje, se rychle stává standardem nejen v mnoha zemích Evropy, ale i v záměří.

Centrum dalšího vzdělávání Právnické fakulty UP je akreditovaným testovacím střediskem pro ECDL testování a rádi bychom tuto službu nabídli všem studentům i pracovníkům UP.

Nabízíme možnost získat ECDL certifikát, mezinárodně uznávaný dokument, který dokládá, že jeho držitel aktivně ovládá základní dovednosti pro všestranné a efektivní využívání výpočetní techniky.

Pro začínající uživatele PC existuje osvědčení ECDL start, je to dokument, který dokládá, že jeho držitel úspěšně složil testy z libovolných čtyř modulů ECDL sylabu. Toto osvědčení není ekvivalentem ECDL certifikátu a platí pouze na území ČR.

Modul 1 – Základy informačních technologií – pokrývá teoretické základy. Uchazeč musí prokázat znalost základních pojmů týkajících se technického vybavení (hardware a software) a informačních technologií.

Modul 2 – Používání PC a správa souborů – Windows – požaduje od uchazeče, aby byl schopen předvést své znalosti a schopnosti využívat základních funkcí počítače a operačního systému.

Modul 3 – Textový editor – Word – požaduje, aby byl uchazeč schopen používat textový procesor při tvorbě a úpravě dokumentů.

Modul 4 – Tabulkový kalkulačtor – Excel – požaduje, aby uchazeč rozuměl základní koncepci tabulkového procesoru a byl schopen tuto aplikaci používat. Uchazeč má umět vytvářet a formátovat grafy/diagramy.

Modul 5 – Databáze/systémy pro úschovu dat – Access – požaduje, aby uchazeč rozuměl základní koncepci databázi a byl schopen je používat. Uchazeč je schopen vytvořit a upravit tabulky, dotazy, formuláře a sestavy.

Modul 6 – Prezentace – PowerPoint – požaduje, aby uchazeč předvedl svoji schopnost využívat prezentační nástroje osobního počítače.

Modul 7 – Služby informačních sítí – je rozdělen do dvou částí. První část – informace – požaduje, aby uchazeč rozuměl základním pojmům a termínům spojeným s používáním **Internet Explorer**. Druhá část – komunikace – uchazeč umí používat elektronickou poštu (e-mail) v programu **Outlook**.

V testovacím středisku PF UP můžete složit testy ze všech sedmi modulů a získat **ECDL Certifikát**. Jeho platnost je mezinárodní a časově neomezená. Další možností je **Osvědčení ECDL Start**, kdy uchazeč úspěšně složí testy z libovolných čtyř modulů. Testy ECDL nejsou náročné, ale většina lidí při každodenní práci s počítačem a jeho softwarovým vybavením je zaměřena na konkrétní pracovní úkoly a širší jejich znalosti nepokrývá celý rozsah všech modulů ECDL. PF UP proto připravuje přípravné kurzy ke zvládnutí testů ECDL. Zaměstnancům i studentům UP je na přípravné kurzy i vlastní testy poskytována sleva.

Termíny testů: 30. 9., 27. 10., 25. 11., 29. 12. 2005 vždy od 10 hod.

Přihlášky a informace: Mgr. I. Večerková, tel: 585 637 625, e-mail: vecerko@pfnw.upol.cz.

Preventivní zdravotní programy pro sportovce s mentálním handicapem

V průběhu *Evropských her speciální olympiády v atletice*, které se konaly v Olomouci ve dnech 19. 8.–23. 8. 2005 (viz Žurnál č. 1, str. 6), byl uspořádán doprovodný program „Healthy athletes“. V rámci tohoto programu, který se stal již tradiční součástí světových speciálních olympiád, bylo sportovcům provedeno orientační testování sluchu, chůze na kontaktním kobereci a stanovení BMI. Dále v rámci tzv. „FUNfitness“ podprogramu byla pomocí speciálních testů u sportovců zhodnocena svalová síla, svalové zkrácení a dále schopnost udržovat rovnováhu. Testy byly pro tento účel vytvořeny americkou

Mladí i starší budou na PdF studovat společně

Vláda ČR schválila svým usnesením č. 282 ze dne 19. 3. 2003 strukturu Lisabonského procesu ve vazbě na Českou republiku a priority České republiky v rámci Lisabonského procesu.

Třetí prioritou Vlády ČR podle výše uvedeného usnesení je vzdělávání. V této oblasti je uveden jako dlouhodobý záměr rozvoj vzdělávací soustavy České republiky v oblasti regionálního vzdělávání a přístupu k terciárnímu vzdělávání. Tento princip není možno naplnit bez mezigenerační diskuse a mezigenerační výměny informací a zkušeností.

Pedagogická fakulta UP v Olomouci navázala prostřednictvím prodekanů pro celoživotní vzdělávání a pedagogické praxe spojení s Mezinárodní organizací EFOS (European Federation of Older Students at the Universities), která zastupuje studenty/studenty-seniory na veřejných univerzitách i na univerzitách pro seniory, a připojuje se k její myšlence společného vzdělávání mladších a starších. Středisko celoživotního vzdělávání na Pedagogické fakultě se bude obracet na občany středního a vyššího věku, kteří by chtěli pokračovat v celoživotním vzdělávání a přispět k mezigenerační diskusi a k výměně zkušeností. Konfrontace s vědeckými tématy a otázkami současného života nabízí možnost prožít toto období života tvořivěji a uspokojivěji.

V zimním semestru 2005 zahajuje Pedagogická fakulta v rámci *Univerzity třetího věku* studium jiným způsobem, než bylo dosud na UP obvyklé. Studentům druhého a třetího ročníku *Univerzity třetího věku* byla nabídnuta možnost navštěvovat vybrané semináře, přednášky a cvičení. Cílem je vytvořit společenství dvou i více generací. Zájemci o takový způsob studia si pro tento semestr vybrali především přednášky a semináře z nabídky psychologie, výtvarné výchovy a německé literatury.

Všem budíž přáno hodně úspěchů.

Mgr. J. Poláková, Dr., PdF UP

Jubilea

Blahopřejeme!

Doc. J. Marek, CSc., emeritní člen Katedry anglistiky a amerikanistiky FF UP a **RNDr. J. Tílich, CSc.**, člen Katedry teoretické fyziky PřF UP, emeritní proděkan PFF UP a prorektor UP převzali dne 6. 9. 2005 v pracovně rektorky UP při příležitosti životního jubilea **zlatou medaili Za zásluhy o rozvoj Univerzity Palackého (nová řada)**.

-red-, foto -tj-

Centrum pomoci handicapovaným v akademickém roce 2005/2006

Centrum pomoci handicapovaným při Katedře speciální pedagogiky PdF UP nabízí i v novém akademickém roce 2005/2006 bezplatné komplexní služby studentům a zaměstnancům UP se specifickými potřebami (především se zdravotním postižením, s narušenou komunikační schopností, se specifickými poruchami učení). Jedná se především o: **a) osobní asistenci** – tlumočení do znakového jazyka či znakované češtiny, orální tlumočení; zajišťování mobility studentů s těžkým zrakovým postižením a s těžkou poruchou hybnosti; **b) adaptaci studijních materiálů** – skenování; převod černočerné do Braillova písma; přepis zvukových záznamů přednášek a seminářů; zvětšování studijních textů, finální digitalizace a tisk; **c) konzultační a poradenskou činnost** – konzultace se studenty, zprostředkování kontaktů, konzultace s pedagogy a s pracovníky celouniverzitních zařízení, s rodinou studenta, s širší veřejností; řešení aktuálních problémových životních situací; konzultace legislativních problémů; metodická pomoc, diferenciální diagnostika, individuální edukace specifických dovedností (odezírání, čtení v Braillově písmu apod.); **d) materiální a technické zabezpečení** – nákup a modernizace přístrojového vybavení (včetně mobilního); zajištění spotřebního materiálu; zapůjčení odborné literatury; kopírovací služby; **e) grantovou, publikační, osvětovou a školicí činnost** – zprostředkování finanční podpory studentům a jejich osobním asistentům; participace při realizaci vlastních grantových projektů i projektů jiných organizací (univerzitních i neuniverzitních; organizace odborných setkání, pracovních seminářů; účast na odborných konferencích, seminářích a kurzech; proškolení tutorů a asistentů; proškolení pedagogů a zaměstnanců vysokých škol).

Kontaktní osoba: doc. K. Vításková, Ph.D., koordinátorka Centra pomoci handicapovaným, tel.: 585 635 336, katerina.vitaskova@upol.cz, kvitaskova@seznam.cz.

Kontaktní adresa: Centrum pomoci handicapovaným, Katedra speciální pedagogiky PdF UP, Žižkovo náměstí 5, 771 40 Olomouc, tel.: 585 635 333, 585 635 302 (sekretariát) centrum.pomoci@email.cz.

Úřední hodiny: na základě osobní, telefonické či e-mailové domluvy v období září–červen každého akademického roku.

-kv-

Byt šťasten v nejhudší zemi západní polokoule

Haiti bych nevyměnil za žádné jiné místo na světě. Rozhodnutí žít na Haiti vnímám jako životní, a to, co tam dělám, mne naplňuje, říká Roman Musil, český misionář z kongregace Oblátů Panny Marie. R. Musil je absolventem Univerzity Palackého – svá studia ukončil na Cyrilometodějské teologické fakultě v roce 2000 a než odcestoval na Haiti, působil jako jáhen v Kroměříži, poté jako kaplan ve farnosti Klokoty.

První impuls, který zažehnul plamen touhy stát se obláttem, bylo asi zemětřesení v Arménii (1989). Vzpomínám, že to byl velmi důležitý moment, sděluje misionář, který v nejhudší zemi západní polokoule žije již třetím rokem. Mým vzorem je matka Tereza z Kalkaty. Byla to žena, která mne fascinovala už od patnácti let. Zasvětila svůj život dobru a v něm objevila svůj poklad. Matka Tereza je pro mne vůbec nejvýraznější osobností 20. století a já pociťuji touhu následovat ji, dodává člověk, který se – vyjma zprostředkování víry – rozhodl s Haifany sdílet nelehké žití a přitom jim pomáhat k snazším existenčním podmínkám. Konečně rozhodnutí o tom, že chce jít na misi, že chce pracovat v co nejhudší zemi, přišlo poté, kdy jsem se setkal s otcem P. Čížkovským, českým misionářem, obláttem, jenž působil v Africe. Nějak mne ten život ve smyslu zabezpečit se, schraňovat věci a jezdit na dovolenou neoslovil, uzavírá motivy svého rozhodnutí charismatický člověk s výraznou gestikulací a úsměvem na rtech.

Kněz, zdravotník, starosta i rádce
Prvních osm měsíců „haitského života“ působil mladý misionář v sirotčinci, dalších devět měsíců potom v horské farnosti. S lidmi v Baie de Henne (Zátoka slepic) – jednom z nejméně vyspělých regionů ostrova – sdílí tvrdé životní podmínky něco přes rok. Pro místní obyvatele je nejen knězem, ale také lékařem, starostou či všudypřítomným pomocníkem. Ne však každý je ochoten a také schopen žít v podmínkách této oblasti. Pamatuji si na jednu lékařku, která když na Haiti přijela, tak asi dva týdny brečela, vzpomíná na syrovost prostředí ostrova český misionář, který dále hovoří o dobrém vztahu Haiti k socialistické Kubě. Ta na tento svět zapomenutý ostrov vysílá lékaře, kteří zde vykonávají něco jako praxi. Jestliže jsme však schopni si alespoň v základních rysech představit životní úroveň Kubánců, pak v myšlenkách týkajících se Haiti musíme „sestoupit ještě o hodně pater níže“. I kubánští lékaři jsou místními podmínkami často otrěseni, ti nedávni zde působili s dvouleté praxe rok. Kdyby však kubánští lékaři na Haiti nedojížděli, byl by to skutečně děs a hrůza se vším všudy, uzavírá s uznáním.

Zeptám-li se pak českého misionáře na haitské lékaře, dostane se mi informace o existenci jedné univerzity a o tom, že alfou a omegou všeho jsou finance. Haitský lékař potřebuje především vydělat peníze – to je vlastně hlavní motiv studia zdejší medicíny. Většina z úspěšných absolventů tohoto oboru velmi rychle odjíždí do USA nebo žije ve městech, kde působí v tanních zdravotních střediscích. Ty nabízejí alespoň malou šanci vydělat peníze. Do takových vesnic, jakou je Baie de Henne, žádný lékař nevyjede. Místní nemají totiž čím zaplatit a o daňovém systému

si mohou nechat zdát, říká absolvent olomoucké teologie a vzápětí pro Středoevropa na jen těžce představitelné poměry „dokresluje“ běžnou porodní situaci: Na venkově rodí ženy na hliněné zemi za účasti porodní báby. Pupeční šňůra je utata kuchyňským nožem nebo střepem, který je zrovna po ruce...

Blížkost voleb graduje neutěšenost poměrů

Česká zahraniční politika dělá velkou chybu, že nemá ve svém seznamu ani jednu zemi Latinské Ameriky, již by systematicky pomáhala. Věřím však, že ne-reaguje-li na pomoc nyní, jednou zareaguje. Naopak jsem rád, že uskupení na úrovni našeho regionu jsou ochotna pomoci takové exotické zemi, jakou je Haiti, sděluje k problematice doc. P. Nováček, ředitel Centra interdisciplinárních studií UP a předseda správní rady Agentury rozvojové a humanitární pomoci¹. Spoluautor nedávno vzniklé případové studie *Partnerství pro rozvoj Baie de Henne*², zabývající se identifikací a následnou implementací rozvojových projektů na lokální úrovni, potvrzuje neutěšenost současných poměrů na ostrově. Implementace návrhů rozvojových projektů pro Haiti je závislá nejen na vůli mezinárodního společenství pomoci této zemi, ale především na ochotě a schopnosti haitské vlády omezit korupci, přijmout principy dobrého vládnutí a postupně vybudovat stát s funkční správou. O tom, jestli Haiti tuto šanci dostane, rozhodnou blízké se prezident-ské volby. Možnost ovlivnit dění ve své zemi, které se nyní vyznačuje násilím,

beztržností, nezaměstnaností, hladem a strachem o vlastní život, však mají v rukou i sami obyvatelé. Především tím, že se aktivně účastní nadcházejících voleb. Přiznám se, že politické situaci na Haiti vlastně nerozumím, je velmi nepřehledná. Tomuto tématu se v hovorech s lidmi vyhýbám, zaplést se do kruhu politiky může být i nebezpečné, odpovídá český misionář na otázku, zda v diskusích s místními zmiňuje i téma voleb. Domnívám se, že Haiti má paradoxně obrovskou smůlu, že se nachází tak blízko bohaté Floridy (700 km) – všichni totiž chtějí utéci do USA, a to včetně těch, jež na Haiti vládnou. Každý ministr v haitské vládě totiž ví, že má zhruba dva nebo tři roky do dalšího státního převratu. Za tuto dobu potřebuje především vydělat co nejvíce peněz, aby mohl odjet do USA. Reknou to na rovinu – myslím si, že nová vláda na Haiti nic nezmění. A i když jsem založením optimista, napravení politické situace na Haiti nevěřím. Do této sféry tedy nijak nezasahují, mé poslání je jinde, doplňuje misionář.

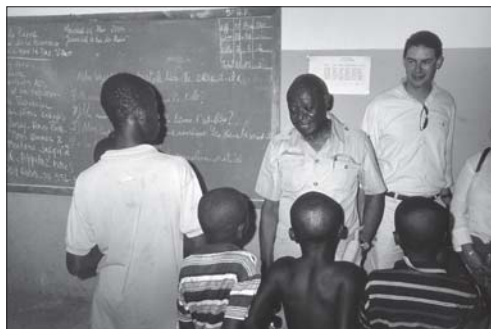
Na začátku roku 2004 si ostrov připomněl dvouleté výročí osamostatnění. Kulaté oslavy však proběhly ve znamení masových demonstrací, jež vyvrcholily demisí tehdejšího prezidenta J. B. Aristida. Poslední dostupné informace bohužel naznačují, že konání prezident-

ských voleb, které byly avizovány na listopad 2005, bude asi o měsíc až dva odloženo. Uvažuje-li se takto, kdo ví, kdy vlastně volby v zemi proběhnou. Z vlastní zkušenosti potvrzuji, že situace je na Haiti velmi neklidná a obávám se, že do termínu voleb bude ještě neklidnější, uzavírá diskusi P. Nováček.

Pomoc „třetímu světu“ je vždy běh na dlouhou trať

To, co je v České republice běžné, se na Haiti stává obrovským problémem. Když chce člověk pomáhat, musí někdy i bojovat. Nemůže se zaleknout obtíž, protože ty společně s riziky k pomoci patří, říká R. Musil a dodává: Při návštěvě jednotlivých haitských farností je vidět i spousta kladných změn. Při nich však vždy asistuje člověk s velkým odhodláním...

I v oblasti Baie de Henne je možné uskutečnit některé projekty bez ohledu na výsledek prezidentských voleb a podobu nové vlády. Tento region je natolik opuštěný a téměř nedostupný, že se ho centrální politika prakticky nedotýká. Uskutečnění návrhů – Dostavba základní školy, Zdravotní středisko, Adopce na dálku, Rozvoj podnikání prostřednictvím mikropůjček atd. – by mělo bezesporu pozitivní dopad na kvalitu tamního života. Jednou z priorit, jež uspokojí základní premisu nutnou k přežití, je projekt Čistá voda pro Baie de Henne. V současné době užívají obyvatelé tohoto zbláčeného regionu pouze hygienicky závadnou vodu, která je samozřejmě často příčinou závažných infekčních onemocnění. V rámci rozvojové pomoci byla již v minulosti vyhloube-na studna a rezervoár vody. Studna je však dnes nefunkční, protože zde nemá zdroj energie, jenž by umožňoval její provoz.

Projekt Čistá voda vnímáme jako prioritu, jež však stojí 450 tisíc korun. A ty zatím nemáme, sděluje P. Nováček s následným doplněním: Jestliže jsem loni říkal, že Adopce na dálku se „rozběhne“ do února 2005 a „rozběhla“ se až v červenci, pak avízo data projektu Čistá voda na poletelet bylo naivní... Všechno jde pomaleji, než bychom si představovali. Vše je v této sféře běh na dlouhou trať. Prostřednictvím Agentury však do zbláčené oblasti odjedou další dobrovolníci – patrně již od října bude R. Musilovi nápomocen jeden dobrovolník, v příštím roce snad do oblasti dorazí i zdravotní sestra. Jak říká páter Musil: Když chce člověk pomáhat, musí někdy bojovat...

Připravila

M. Hronová, ilustrační foto J. Látal

¹ ARPOK – Obecně prospěšná společnost Agentura rozvojové a humanitární pomoci Olomouckého kraje byla založena Olomouckým krajem a Univerzitou Palackého v Olomouci v září 2004. Hlavním posláním je organizace rozvojové spolupráce a humanitární pomoci v zahraničí i v České republice. Z důvodu silného odborného zázemí univerzity je dalším cílem rozvojové vzdělávání a poskytování informací o rozvojové spolupráci a humanitární pomoci. Nedílnou součástí představuje navazování a podpora kontaktů pro další spolupráci s partnery v rozvojových zemích (vedoucích k přímé pomoci v daných oblastech) a rozvíjení těchto zemích, na základě kterých se mohou realizovat komplexnější projekty a programy (více na <http://www.arpok.cz/>).

² Partnerství pro rozvoj Baie de Henne, RNDr. P. Nováček, Mgr. I. Skácelová, Agentura rozvojové a humanitární pomoci Olomouckého kraje, o. p. s., ve spolupráci s Arcidiecézní charitou Olomouc, Římskokatolickou farností v Zábřehu na Moravě a Charitou Zábřeh. Partnerství pro rozvoj Baie de Henne odpovídá naplnění Miléniového cíle tisíciletí č. 8: Posilování globálního partnerství pro rozvoj.

Rektoři olomoucké univerzity v letech 1573–1860

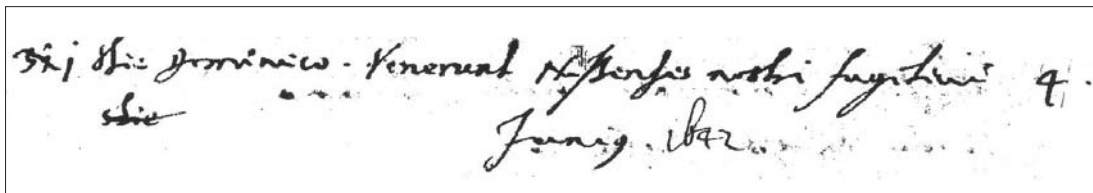
15. SCHOENBERGER (Schönberger) Georgius (Jiří), S.J., Theol. Dr. (* 1597 Innsbruck, Rakousko – † 1. 8. 1645 Uherské Hradiště), rektor od 20. 8. 1640 do 3. 10. 1644

(I) Když v neděli 15. června 1642 obsadily město Olomouc dva pěší a tři jízdní regimenty armády švédského polního maršála Lenharta Torstensonova, nikdo z tehdejších obyvatel moravské metropole nemohl tušit, že se švédská okupace Olomouce protáhne na osm let a toto výstavné a bohaté město zcela zruinuje. Třebaže v okupační posádce sloužili vedle rodilých Švédů Němci, Italové, Francouzi a Poláci, to znamená evangelici i katolíci, komandanti posádky podporovali ve městě kalvinismus a luteránství, evangelické konfese pokládáné katolíky za hereze – kacířství. Intenzivní rekatolizační činnost olomouckého katolického kléru, tuďíž až do 8. července 1650, kdy švédská posádka Olomouc opustila, vzala za své. Sami olomoučtí jezuité byli po marném úsilí dostat peněžním a jiným „exekucím“ okupantů přinuceni 9. října 1643 své školy uzavřít a až na jediného kazatele Olomouc opustit.

V červnu roku 1642 stál v čele olomoucké koleje a akademie (univerzity) Tovaryšstva Ježíšova P. Jiří Schönberger, S.J., a to jako patnáctý rektor v pořadí od jejich založení. Narodil se roku 1597 v hlavním městě Tyrolska Innsbrucku; můžeme předpokládat, že zde absolvoval jezuitské školy, vzniklé spolu s jezuitskou kolejí již roku 1562, a že zde 3. října 1615 vstoupil do Tovaryšstva. K zálibám mladého jezuita Jiřího Schönbergera náležely matematika, hodinářství, astronomie a optika. Po devět let vyučoval Schönberger těmto naukám v německém univerzitním městě Freiburgu im Breisgau (též in Baden). Roku 1622 vydal Schönberger ve Freiburgu spisek *Demonstratio et constructio horologiorum novorum radio recto, refracto in aqua*, pojednávající o slunečních hodinách s paprskem přímým a lomeným ve vodě, roku 1626 byly tamtéž vytištěny Schönbergerovy teze o slunečních skvrnách *Sol illustratus ac propugnatus (Slunce objasňované a obraňované)* – autor byl tedy

evidentně přívržencem Koperníkova heliocentrismu, byl jezuitským řádem tehdy oficiálně potíranému. Téhož roku rovněž ve Freiburgu Schönberger publikoval soubor jednoho sta úloh z optiky pod titulem *Centuria problematum opticorum*.

(A přece se hýbe!) neuplynula ani čtyři léta, nebyl P. J. Schönberger za své názory více perzekvován, ba naopak – dne 28. srpna 1640 byl v Olomouci instalován do úřadu zdejšího jezuitského rektora magnifika. První zápisy ve Schönbergerově rektor-

▲ Záznam z diáru rektora olomoucké koleje a akademie TJ P. Jiřího Schönbergera ke dni 1. června 1642 (omylem připsáno k datu 31. května): „31 Die Dominico. Venerunt Nissenses nostri fugitivi 4. Die Junij 1642. (31 Dne Páně. Přišli naši nisští uprchlí 4. Dne Červen 1642).“ – Moravský zemský archiv v Brně

Čtyři slavné sliby jezuitského profesora složil P. Jiří Schönberger 28. srpna nebo 15. října 1631, místo, kde se tak stalo, není bohužel uvedeno.

V polovině 30. let 17. stol. se s páterem Schönbergerem shledáváme v klementinské jezuitské koleji na pražském Starém Městě, kde během onemocnění rektora Pavla Geronise, zemřelého 6. července 1636, řídil tuto kolej a akademii jako vicerektor, a to i po ustanovení nového rektora Martina Stredonia (Středy) dne 22. června 1637. Práci na téma „nebeské vlhkosti“ si však J. Schönberger zle posloužil, poněvadž řádový cenzor v Římě nepovolil její vydání tiskem a jejímu autorovi bylo dokonce na čas zakázáno vyučovat. V této souvislosti stojí za ocitování jezuita Weilhamera, který v dopise ze 7. prosince 1637 sděloval: „P. Gaspar [sic!] Schonberger si v Praze počíná spíše jako představený nebo jako univerzální prokurátor [zástupce koleje], nicméně byl dříve matematikem nej přednější: některé knihy Římem neprovořené nebo plameny likvidované úporně bránil...“

Třebaže od Galileova procesu (12. dubna až 22. června 1633) a legendárního výroku slavného italského fyzika a astronoma „Eppur si muove!“

ském diariu reflektují budování nového refektáře (jidelny) a knihovny, která byla 11. září 1641 zastřešena a 19. října omítnuta; v jezuitském kostele bylo 7. dubna 1642 započato se stavbou „černého oltáře“ Panny Marie. Ke statku Bohdalice na Vyškovsku, získaném olomouckými jezuity roku 1638, přikoupil rektor Schönberger nedaleký statek Kučero (24. 12. 1640).

Jak dokládají Schönbergerovy záznamy, posluchači olomoucké jezuitské akademie nejen pilně studovali, ale též odhodlaně bránili své akademické svobody. Například 21. a 22. května 1641 vyšetřoval moravský zemský podkomoří František hrabě Magnis potyčku mezi studenty a jistým vojákem, který byl studenty zraněn, ale jak vyšetřování prokázalo, voják studenty vyprovokoval; přesto rektor Schönberger zakázal studentům, aby vycházeli po deváté hodině večerní na ulici ozbrojeni. Dne 11. února 1642 se jezuitští studenti vzbouřili, poněvadž byli dva jejich kolegové – posluchači filozofie Calisius a Mehl – uvězněni pro napadení a zranění pivovarského pacholka v městském vězení, a nikoli, jak náleželo, v akademickém carceru. Celá studentská obec se proto nadále odmítla účastnit se vyučování, pokud dotyčná dvojice setrvá v městské šatlavě; když 12. února dopravili čtyři mušketyři oba násilníky do akademického „kurníku“, studenti se až na arestovanou dvojici (kteřou nato rektor vyloučil ze studia) vítězoslavně vrátili do poslucháren.

Rektor Schönberger se potud mohl věnovat, pokud mu to rektorské povinnosti dovolily, svým oblíbeným naukám, najmě astronomii. V tom ohledu je třeba poopravit *Kapitoly z dějin olomoucké univerzity* (Ostrava 1973, s. 79), v nichž se za první doklady nástupu heliocentrismu na olomouckou univerzitu považují pojednání P. Valentina Stansela a P. Jana Zimmermana z 50. a 60. let 17. stol., mj. Zimmermannův spis *Sol siderum Princeps propositionibus astronomicis illustratus (Slunce, kniže hvězd, objasňované astronomickými propozicemi)*, vydaný v Olomouci roku 1661.

Koncem května 1642 pobývalo v olomoucké koleji Tovaryšstva Ježíšova celkem 112 jezuitů, převážně mladých scholastiků. Zprávu o švédské armádě, která pod velením polního maršála Lennarta Torstensonova dobyla 14. května 1642 slezskou pevnost Velký Hlohov, 20. května porazila u Svidnice císařskou armádu, postupovala poté ze Slezska na Moravu a blížila se k Olomouci, přinesli do koleje v neděli 1. června 1642 čtyři jezuité uprchlí z města Nisy, mezi nimiž se nacházel i rektor koleje TJ v Nise, P. Kryštof Keller. Poněvadž rektor Schönberger předpokládal, že maršál Torstenson oblehne Olomouc, hned následujícího dne vypravil z Olomouce většinu profesorů a scholastiků na jiné řádové koleje, aby pro případ obléhání početně omezil osazenstvo koleje olomoucké. Rektorovy obavy nato utvrdil 6. června vratislavský sufragán (světící biskup) Jan Kašpar von Liesch, který na svém útěku před Svědy přicestoval z Nisy do Olomouce.

Prof. J. Fiala, CSc.

(Pokračování příště)

HABILITACE A PROFESURY

Pedagogická fakulta

- Dne 20. 9. 2005 se v rámci jednání Vědecké rady PdF UP konala následující **habilitační řízení**:
- 13.10 hod. – **obor Pedagogika: PhDr. M. Zouharová, PhDr.**, odborná asistentka PdF UP; přednáška byla na téma *Reflexe kognitivního konstruktivismu ve vyučování skladbě českého jazyka*;
- 14.40 hod. – **obor Speciální pedagogika: PhDr. Paedr. M. Potměšil, Ph.D.**, odborný asistent PdF UP; přednáška byla na téma *Formativní proces u sluchově postižených dětí*.

Filozofická fakulta

Dne 21. 9. 2005 proběhla před Vědeckou radou FF UP v zasedací místnosti Rektorátu UP, Křížkovského 8, následující řízení:

Habilitační řízení:

- 13 hod.: **PhDr. T. Lazorčáková, Ph.D.**, odborná asistentka a vedoucí divadelní sekce Katedry divadelních, filmových a mediálních studií FF UP Olomouc, v **oboru Teorie a dějiny dramatických umění**;
- 15.15 hod.: **Mgr. J. Miller, MA, Ph.D.**, tajemník, odborný asistent Katedry historie FF UP, v **oboru Historie**.

Řízení ke jmenování profesorem:

- 14.15 hod.: **doc. PhDr. F. X. Halas, CSc.**, docent Katedry církevních dějin a dějin křesťanského umění CMTF UP, v **oboru Historie**.

Podrobnější informace k uchazečům najdete na www.ff.upol.cz/veda.

Lékařská fakulta

Ve čtvrtek 6. 10. 2005 se uskutečnilo na zasedání Vědecké rady LF UP v prostorách Uměleckého centra UP (Freskový sál, místnost č. 112, 1. poschodí, Univerzitní 3) následující řízení:

Habilitační řízení:

- 13 hod.: **MUDr. L. Stárková, CSc.**, odborná asistentka Kliniky psychiatrie a lékařské psychologie FN a LF UP v Olomouci, v **oboru Psychiatrie**. Habilitační práce: *Body image u poruch příjmu potravy*; habilitační přednáška na téma „Diagnostické a terapeutické aspekty deviace body image u poruch příjmu potravy“; přednáška na odborném fóru: „Chronická bolest a psychofarmaka“ byla přednesena dne 30. 3. 2005 v 16 hod. v malé posluchárně TU v rámci IPCHO. S habilitační prací je možno se seznámit na referátů vědy a výzkumu Děkanátu LF.

Řízení ke jmenování profesorem:

- 14.30 hod.: **doc. RNDr. J. Pešák, CSc.**, zástupce přednosty Ústavu lékařské biofyziky LF UP v Olomouci, v **oboru Lékařská biofyzika**. Přednáška na téma: „Příspěvek k fyziologickému a patofyziologickému lidskému hlasu se zaměřením na etiologii poruchy plynulosti řeči u dětí a mladistvých s balbuties“.

Poslanci navrhli změny v zákoně o vysokých školách

Skupina poslanců předložila v dubnu 2005 Poslanecké sněmovně PČR návrh novely zákona o vysokých školách, kterým se mění zákon č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 117/1995 Sb., o státní sociální podpoře, ve znění pozdějších předpisů. Podle navrhovatelů – M. Šojdrové, E. Zemana, M. Máši a dalších – jde o souhrn úprav, především o „změny legislativně technické povahy, které si vyžaduje praxe a jejich neřešení způsobuje zbytečné existenční problémy veřejným vysokým školám“.

Poslanci konkrétně navrhli:

- provést úpravu umožňující změny v hospodaření veřejných vysokých škol, a to tím, že se rozšíří příjmy veřejných vysokých škol o položku „příspěvek ze státního rozpočtu na vzdělávací a vědeckou, výzkumnou, vývojovou, uměleckou nebo další tvůrčí činnost“, umožní se tvořit fondy a převádět prostředky do dalšího rozpočtového roku;
- zjednodušit volbu akademického senátu vysoké školy a fakulty, a to tím, že podle nové úpravy se volby při nesplnění kvóra volební účasti budou opakovat jen jednou, kvórum volební účasti pro volby do akademického senátu fakulty se snižuje ze 30 % na 15 % členů akademické obce;
- posílit právní jistotu studentů například zpřesněním ustanovení o platnosti mandátu člena akademického senátu, stanovením způsobu zpřístupnění studentských prací, způsobu získávání dodatků k diplomu, zpřesněním způsobu stanovení poplatku za prodlužování studia, přesnějším vymezením disciplinárního přestupku studenta;
- posílit postavení rektora a děkana neomezením počtu funkčních období;
- napravit některé dílčí procesní nedostatky jako například prodloužit dobu akreditace studia pro všechny studijní programy až na 10 let, umožnit změnu doby studia při různých formách studia, prodloužit dobu doktorského studijního programu na tři až čtyři roky, umožnit veřejné vysoké škole stanovit poplatek za konání státní rigorózní zkoušky, umožnit podávání přihlášek ke studiu na vysoké škole elektronickou formou;
- v zákoně o daních z příjmů se navrhuje osvobození veřejné vysoké školy od daní z příjmů;
- v zákoně o státní sociální podpoře se navrhuje vyjmout stipendia poskytovaná ze státního rozpočtu na ubytování, stravování a podporu studia občanů ČR v zahraničí z příjmů rozhodných pro stanovení dávek státní sociální podpory.

První čtení návrhu zákona v Poslanecké sněmovně proběhlo 23. 6., která jej poté předala k projednání výboru pro vědu, vzdělání, kulturu, mládež a tělovýchovu; druhé čtení návrhu bylo na programu 47. schůze PS PČR 20. 9. (viz <http://www.psp.cz/sqw/historie.sqw?o=4&T=949>).

Ve svém stanovisku, předloženém 11. 5., se vláda ČR s některými navrhovanými změnami ztotožňuje. Souhlasí např. se změnami pravidel volby členů akademických senátů, s úpravou způsobu získání dodatků k diplomu, s možností elektronického podání přihlášky ke studiu a dalšími změnami. Naopak negativně se např. vyjadřuje k navrženému příspěvku na vzdělávací, vědeckou, výzkumnou, vývojovou, uměleckou či další tvůrčí činnost, k návrhu na zrušení omezení počtu funkčních období rektora a děkana, k návrhu způsobu upřesňujícího přístup studentských prací aj.

Úplné znění návrhu novely viz <http://www.psp.cz/sqw/text/tiskt.sqw?O=4&CT=949&CT1=0>.

Stanovisko vlády ČR viz <http://www.psp.cz/cgi-bin/win/docs/tisky/tmp/t094901.pdf>.

-red-

...A PŘÍŠTÍ TÝDNY...

21. DUBNA–9. ŘÍJNA

Jaro v botanické zahradě. Výstava. Botanická zahrada je otevřena pro veřejnost denně mimo pondělí od 10.00 do 15.30 hod., v sobotu a neděli od 10.00 do 16.00 hod.

26.–27. ZÁŘÍ

Čeština (pro cizince) a EU. II. mezinárodní konference. Pořádá Katedra bohemistiky FF UP.

1.–2. ŘÍJNA

Pohár 17. listopadu v kanoistice a 53. ročník Hanáckého slalomu. Závod. Pořádá FTK UP – Katedra rekreologie ve spolupráci s oddílem kanoistiky. Hynkov u Olomouce.

1.–30. ŘÍJNA

Malé projekty – výstava prací z textilního ateliéru PaedDr. T. Šteiglové, Katedra výtvarné výchovy PdF. UC UP, Galerie Podkrovní.

Seberytí – výstava autotypů studentů. Výstava představuje studentské práce, jež vznikly během několika minulých let v ateliéru grafiky Katedry výtvarné výchovy PdF UP. UC UP, přezimí.

Akademický sbor Žerotín při Moravské filharmonii Olomouc přijímá nové zpěváky

Pokud máte alespoň základní hudební vzdělání a věk od 15 let, dostavte se do **Mozartova sálu MFO** (vchodem z Divadelní ulice)

4. 10. nebo 5. 10. 2005 v 18 hod.

Těšíme se na Vás!

Blíží informace: <http://www.zerotin.cz>.

3. ŘÍJNA

Malé noční příběhy. Teatro Matija. Večer v rámci AFO 2005. U-klub, 19.30 hod.

4. ŘÍJNA

Olomoucký oftalmologický seminář. Konference. Oční klinika LF UP.

Prof. A. Svoboda, DrSc. (Lékařská fakulta MU Brno): Turínské plátno stále aktuální – současný stav sporů o stav plátna. Velký sál kurie, Biskupské nám. 2, 17 hod. Pořádá Moravskoslezská křesťanská akademie Olomouc.

Tata Bojs. Koncert. Předkapela Loco Poco. V rámci AFO 2005. U-klub, 19.30 hod.

5. ŘÍJNA

Technologie výuky chirurgických oborů. Cyklus přednášek a workshop. Knihovna Urologické kliniky FNO.

Imatrikulace Univerzity třetího věku. Aula FF UP.

Má kamera a já (Me camera et moi, Christophe Loizillon 2003). Filmové představení. Pořádá Pastiche filmz, UC UP, Filmový sál, 20 hod.

5.–31. ŘÍJNA

Zdalo se – výstava studentů IV. a V. ročníku Katedry výtvarné výchovy PdF. UC UP, Galerie Schody.

6.–30. ŘÍJNA

Rizikové rostliny v životním prostředí. Výstava. Botanická zahrada PŘF UP.

-red-

Padesát let kroužku dějin lékařství v Olomouci

V rámci přednášek na 7. Mezinárodním sympoziu k dějinám medicíny, farmacie a veterinární medicíny konaném v Olomouci ve dnech 8.–10. 6. 2005 bylo vzpomenu padesát let existence kroužku dějin lékařství v Olomouci.

V roce 1955 založil MUDr. V. Zapletal v Olomouci „Kroužek přátel historie lékařství“. Krátce nato, ještě ve stejném roce, založil podobný kroužek v Brně.

Na Lékařské fakultě v Olomouci vznikl ve stejné době i kabinet dějin lékařství, později z něj vznikl samostatný ústav, který se po odchodu prof. M. Matouška opět proměnil v kabinet dějin při Ústavu sociální medicíny a po řadě reorganizací po r. 1990 zanikl. Tak se stala naše fakulta jednou z mála, kde je historie medicíny pěstována pouze jako spolková činnost.

Kroužek dějin lékařství funguje dosud, paradoxně tedy projevuje větší stabilitu než státem zřizované instituce. Prodělal ovšem také řadu transformací. Po obnově činnosti Vlastivědné společnosti muzejní v r. 1968 se k ní přičlenil jako sekce dějin lékařství. Na jeho bázi rovněž vznikla olomoucká pobočka Společnosti dějin vědy a techniky při AV, nyní RVS.

Kroužek historie medicíny a jeho transformované nástupce postupně vedl jeho zakladatel MUDr. V. Zapletal, od r. 1958 prof. V. Vejvodský, DrSc., od r. 1970 prof. M. Matoušek, DrSc., od r. 1977 prof. E. Wondrák, CSc. Od neočekávaného úmrtí prof. Wondráka v r. 1996 ho vede autor tohoto sdělení. Na vedení se podílí prof. Z. Koječský, DrSc., který z převážné části připravuje a organizuje přednáškovou náplň schůzí, a paní Daniela Zavadilová, která po léta koná práci jednatelky.

Kroužek se v prvním období své činnosti schůzí scházel na Oční klinice, později na I. chirurgické klinice, od r. 1996 v klubovně Vlastivědného muzea v Olomouci, jen výjimečně v prostorách LF nebo jinde na UP. Od éry prof. Wondráka se schází pravidelně pětkrát ročně, (každé dva měsíce mimo prázdnin) v pátek odpoledne v 15 hod. Na program jsou řazeny obvykle tři referáty z historie medicíny s akcentem na historii moravskou či přímo olomouckou. Někdy je jeden z referátů věnován jiné oblasti vědy (vzhledem k tomu, že funguje současně jako pobočka SDVT). Návštěvnost se pohybuje mezi 20 až 50 účastníky. Programy a termíny schůzí jsou publikovány pro veřejnost. Zájemci jsou srovnatelně zvaní.

Pro činnost „společku“ je velmi užitečná spolupráce se Spolkem lékařů v Olomouci, která se rozvinula v uplynulých deseti letech a umožnila vyřešit řadu problémů, které v posledních letech vznikly.

Mimo přednáškovou odpoledne se podílíme i na organizaci každoročního Zapletalova–Wondrákova medicínsko-historického dne, střídavě v Brně a Olomouci, vždy v říjnu. Rovněž byl pro zájemce pořádán zájezd do Muzea Institutu dějin medicíny univerzity ve Vídni. Některé přednášky jejich autoři publikují v různých odborných časopisech dle svého uvážení. Z předšedů byli publikačně v oblasti historie medicíny nejaktivnější prof. Wondrák a prof. Matoušek.

Prof. B. Mrňa, DrSc.

Upozornění redakce

Upozorňujeme příspěvovatele *Žurnálu Univerzity Palackého*, že termíny uzavěrek jmenovaného univerzitního periodika jsou spíše orientačním než garančním bodem v jeho týdenní periodicitě. Autory textů tímto prosíme, aby příspěvky, na něž je kladen důraz aktuálního otištění, doručovali redakci – v rámci svých možností – alespoň v minimálním předstihu. Děkujeme.